

BIBLIOTEKEN
I NORRBOTTEN

Region Norrbotten
Dnr 00420–2023

Regional läsfrämjandeplan 2023–2026

BIBLIOTEKEN I NORRBOTTEN

För ett levande läsande län. Demokrati – Bibliotek – Litteratur och läsning.

Nationellt mål för litteratur och läsfrämjande

Alla i Sverige ska, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

Läsfrämjande är att:

- Ta bort hinder för läsning och öppna vägar till litteratur
- Bidra till att människor kan utveckla alla sina språk
- Stärka läsarens självförtroende och läsidentitet
- Öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar
- Ge fler möjligheter till en konstnärlig upplevelse genom litteratur.
(Kulturrådets handlingsprogram för Läsfrämjande, 2019)

Den regionala läsfrämjandeplanen

Planen beskriver arbetet med litteratur, läsning och skrivande för Biblioteken i Norrbotten (BiN), samarbetsorganisation för regionbiblioteket och folkbiblioteken. Det läsfrämjande arbetet är en del av bibliotekens demokratiska funktion och uppdrag och ska bidra till människors bildning, utbildning och delaktighet i samhället. Det läsfrämjande arbetet är en central och prioriterad del i folkbibliotekens uppdrag. Regionbiblioteket ska stödja och främja folkbibliotekens arbete. Planen är beslutad av chefsgruppen i augusti 2023 och följs upp årligen.

Prioriterade målgrupper

Prioriterade målgrupper är barn och unga, de nationella minoriteterna och urfolket samerna, personer med annat modersmål än svenska och personer med funktionsnedsättning.

Läsfrämjande för barn och unga

Barnens första språk

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
Vuxna med en relation till barn 0–5 år.	<p>Nå fler vuxna vårdnadshavare och andra vuxna i barns närhet med bibliotekens utbud av litteratur och andra medier, tjänster och aktiviteter.</p> <p>Exponera, inreda och utforma våra fysiska och virtuella bibliotek på ett attraktivt sätt för målgruppen.</p> <p>Prioritera arbete för barn och vuxna med tillhörighet i, eller som vill upptäcka ett nationellt minoritetsspråk eller urfolkets språk.</p> <p>Utveckla samverkan mellan bibliotek, BHV, förskola och andra aktörer som möter målgruppen.</p>	<p>Stärka vårdnadshavares och andra vuxnas engagemang i språköverföringen och öka kunskapen hos vuxna om betydelsen av läsning och språkstimulans.</p> <p>Ge barn möjlighet att möta och bekanta sig med det egna modersmålet.</p> <p>Stärka de nationella minoritetsspråken och urfolkets språk i syfte att ge vuxna ökad kunskap om barns rättigheter som nationell minoritet och urfolk.</p> <p>Stärkt samverkan mellan biblioteken och mellan bibliotek och andra aktörer för en kvalitet och utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionalt Stödja folkbibliotekens arbete med Barnens första språk genom omvärldsbevakning och kompetensutvecklingsinsatser.</p> <p>Dialog och möten med representanter från Barnhälsovården och medverka på lokala BHV-konferenser. Utöka det regionala nätverket för barns språkutveckling med representanter för folkbibliotek, förskola och logopedi.</p> <p>Samordna nätverksgrupp inom BIN om utveckling av det läsfrämjandearbetet för de yngsta barnen och deras vårdnadshavare.</p> <p>Samordna beställning och utskick av språkpaket.</p> <p>Uppdatera urvalslistan för småbarnsböcker som bokgåva.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Antal insatser.</p> <p>Följs upp inom nätverket.</p> <p>Följs upp inom nätverket.</p> <p>Antal utskickade språkpaket.</p> <p>Användningsområde.</p>

Barn och ungas fortsatta läsning

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
<p>Barn och unga 6–18 år.</p>	<p>Nå fler barn och unga med bibliotekens utbud av litteratur och andra medier, tjänster och aktiviteter. Utveckla det uppsökande arbetet.</p> <p>Utveckla samarbetet med andra aktörer.</p> <p>Utveckla arbetet med barn och ungas delaktighet vid planering av programverksamhet och aktiviteter.</p> <p>Sprida och dela kunskap och erfarenheter om arbetet med läsfrämjande inom BiN.</p>	<p>Bidra till en ökad lust till läsning, litteratur och berättande i olika former bland barn och unga.</p> <p>Utveckla arbetet för en breddad och ökad läsning bland barn och unga oavsett socioekonomisk bakgrund.</p> <p>Stärkt samverkan mellan biblioteken och mellan bibliotek och andra aktörer för en kvalitet och utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Stödja folkbibliotekens arbete med läsfrämjande genom omvärldsbevakning och kompetensutvecklingsinsatser.</p> <p>Inom det regionala nätverket för bibliotekspersonal som arbetar med barn och unga, skapa förutsättningar för att dela kunskap och erfarenheter om arbetet med läsfrämjande.</p> <p>Anordna mötestillfällen för dialog och delning av erfarenhet och kunskap mellan folkbiblioteken.</p> <p>Om Polarbibblo, se särskilt avsnitt nedan.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Antal insatser.</p> <p>Följs upp inom nätverket.</p> <p>Antal tillfällen.</p>

Läsfrämjande för vuxna och seniorer

Sällanbesökare och uppsökande verksamhet

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
De som sällan eller aldrig tar del av läsning och litteratur.	<p>Nå fler inom målgruppen med bibliotekens utbud av litteratur och andra medier, tjänster och aktiviteter.</p> <p>Arbeta uppsökande gentemot olika mål- och åldersgrupper.</p> <p>Öka kunskapen om våra digitala bibliotekstjänster och stödja människors användning av dem.</p>	<p>Öka intresset för litteratur och läsning hos norrbottningarna och för en ökad kännedom om bibliotekens utbud, tjänster och funktion i samhället.</p> <p>Stärkt samverkan mellan biblioteken och mellan bibliotek och andra aktörer för en kvalitet och utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Stödja folkbibliotekens arbete med läsfrämjande genom omvärldsbevakning och kompetensutvecklingsinsatser.</p> <p>Kompetensutveckling för folkbiblioteken om Öppen vetenskap för invånarnas ökade tillgång till forskning, i samarbete med LTU.</p> <p>Genom SMALL (Smarta livskraftiga landsbygder 2023-2025) stöddes den digitala transformationen utifrån ett läsfrämjande perspektiv på landsbygden och med digidelstärkande aktiviteter på bokbussarna.</p> <p>Samarbeta med Resurscentrum för litteratur och genomföra aktiviteten <i>Litteratur i rörelse</i>.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Antal insatser.</p> <p>Utvärdering inom planeringsgruppen.</p> <p>Uppföljning av SMALL: Djupintervjuer av deltagare, strategiskt rådsstöd och forskningsinsatser via LTU.</p> <p>Uppföljning inom planeringsgruppen.</p>

Läsfrämjandelyftet

Fortbildning med fokus på barn och unga

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
Chefer och bibliotekspersonal inom BiN.	<p>Utveckla nya arbetssätt och metoder för arbetet med litteratur- och läsfrämjande.</p> <p>Sprida och dela kunskap och erfarenheter som kan leda till utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p> <p>Bidra med innehåll till Digiteket för folkbibliotekens kompetensutveckling.</p>	<p>Stärka biblioteksmedarbetarna i deras profession och i rollen som läsfrämjare.</p> <p>Stödja bibliotekens chefer i det strategiska arbetet med läsfrämjande.</p> <p>Bidra till att ge barn och unga mer likvärdiga förutsättningar för en fullgod läsförmåga och lustfyllda läsoplevelser.</p> <p>Stärkt samverkan mellan biblioteken och mellan bibliotek och andra aktörer för en kvalitet och utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Informera, omvärldsbevaka och skapa dialog om läsfrämjande inom chefsgruppen för BiN.</p> <p>Stödja kommunernas arrangemang av Barnbiblioteksforum BiN med fokus på läsfrämjande (Piteå maj 2023).</p> <p>Genomföra en fysisk läsfrämjandedag i oktober 2023, med bland annat Digiteket som föreläsare.</p> <p>Föra dialog om folkbibliotekens arbete med läsfrämjande i samband med biblioteksbesök.</p> <p>Samverkan med Norrälän kring kompetensutvecklingsinsatser för folkbiblioteken, exempelvis webinarier, dialogmöten/workshops.</p> <p>Samordna det regionala nätverket för bibliotekspersonal som arbetar med barn och unga.</p> <p>Efter förmåga skapa innehåll till Digiteket:</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Chefsmötesprotokoll.</p> <p>Deltagarundersökning.</p> <p>Deltagarundersökning.</p> <p>Antal dialoger.</p> <p>Uppföljning görs inom nätverket.</p> <p>Antal publicerade artiklar och kurser.</p> <p>Antal bidrag. Norbottens användning av Digiteket.</p>

			<p>-samverkan med Norrlänen för kurser om nationella minoriteterna och urfolkets litteratur, kultur och historia.</p> <p>-material om planer för läsfrämjande</p> <p>Prioritera barn och unga i Mediestrategisk plan för BiN.</p> <p>Anordna utbildning i samtal och bemötande med barn och unga. Arrangör BRIS.</p> <p>Anordna kurs i Att leda författarsamtal.</p> <p>Tipsa om kurser på Digiteket.</p>	<p>Framtagen plan följs upp i Mediegruppen.</p> <p>Deltagarundersökning.</p> <p>Utvärdering inom kursen.</p> <p>Följa upp Norrbottens användning av Digiteket.</p>
--	--	--	---	--

Mångspråk

Barn, unga och vuxna

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
Nyanlända och invandrare i Norrbotten.	<p>Nå fler nyanlända och invandrare med bibliotekens utbud av litteratur och andra medier, tjänster och aktiviteter.</p> <p>Öka kunskapen om och sänka trösklarna till våra digitala bibliotekstjänster.</p> <p>I arbetet för en god medieförsörjning ägna särskild uppmärksamhet åt personer som har annat modersmål än svenska.</p>	<p>Bidra till kulturell mångfald, allas rätt att ta del av litteratur och kultur på det egna modersmålet och allas tillgång till biblioteksverksamhet.</p> <p>Utveckla biblioteken som demokratisk plats och som en plats för dialog och möten mellan människor och dess kulturer.</p> <p>Stärkt samverkan mellan biblioteken och mellan bibliotek och andra aktörer för en kvalitet och utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Stödja folkbibliotekens arbete med läsfrämjande genom omvärldsbevakning och kompetensutvecklingsinsatser.</p> <p>Prioritera andra språk än svenska inom arbetet med Mediestrategisk plan för BiN.</p> <p>Ge ett regionalt stöd för inköp av medier på andra språk än svenska, förmedlas av Luleå stadsbibliotek till övriga kommuner.</p> <p>Samordna arbetet med folder för nyanlända, översatt till 12 språk. Uppdatera urvalslistan för småbarnsböcker som bokgåva.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Antal insatser.</p> <p>Framtagen plan följs upp i Mediegruppen.</p> <p>Uppföljning inom chefsgruppen om det regionala stödet för inköp och användning av medier på andra språk än svenska.</p> <p>Uppföljning inom nätverket för barn -och ungdomspersonal om antal utdelade folder och bokgåvor.</p>

De nationella minoritetsspråken och urfolkets språk samiska

Barn, unga och vuxna

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
<p>De nationella minoriteterna och urfolket samerna.</p>	<p>Nå fler personer med tillhörighet i, eller som är nyfiken på, ett nationellt minoritetsspråk eller urfolkets språk med bibliotekens utbud av litteratur och andra medier, tjänster och aktiviteter.</p> <p>Synliggöra bibliotekens och bokbussarnas utbud och aktiviteter såväl analogt som digitalt.</p> <p>Utveckla samarbetet med andra aktörer.</p>	<p>Synliggöra och stärka de nationella minoriteterna tornedalingar, lantaalaiset och sverigefinnar samt urfolket samernas litteratur, språk och kultur.</p> <p>Öka människors kännedom och kunskap om de nationella minoritetsspråken och urfolkets språk och litteratur samt öka intresset för läsning.</p> <p>Stärkt samverkan mellan biblioteken och mellan bibliotek och andra aktörer för en kvalitet och utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter.</p> <p>Regionala Stödja folkbibliotekens arbete med läsfrämjande genom omvärldsbevakning och kompetensutvecklingsinsatser</p> <p>Prioritera de nationella minoritetsspråken och urfolkets språk inom arbetet med Mediestrategisk plan för BiN.</p> <p>Samverka med Norrälän kring kompetensutvecklingsinsatser för folkbiblioteken, exempelvis webinarier, dialogmöten/workshops.</p> <p>Kommunicera bibliotekstjänster på de nationella minoritetsspråken och urfolkets språk på Bibblo.se och i sociala medier.</p> <p>Norbottensförfattare skapar en litterär karta över samiska författare.</p> <p>Samordna beställning och utskick av språkpaket. Uppdatera urvalslistan för småbarnsböcker som bokgåva.</p> <p>Om Polarbibblo, se särskilt avsnitt nedan.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter.</p> <p>Regionala Antal insatser.</p> <p>Framtagen plan följs upp i Mediegruppen.</p> <p>Antal insatser.</p> <p>Följa upp användning av framtagen karta.</p> <p>Antal utskick samt följa upp intresset hos målgruppen för bokgåvorna.</p>

Tillgänglighet

Barn, unga och vuxna

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
Personer med funktionsnedsättning och personer i deras närhet.	<p>Nå fler personer med funktionsnedsättning med bibliotekens litteratur och andra medier, tjänster och aktiviteter.</p> <p>Förbättra och öka samverkan med personer och organisationer i målgruppens närhet.</p> <p>Utveckla och förbättra mötet och kommunikationen med målgruppen.</p>	<p>Öka intresset för litteratur och läsning bland personer med funktionsnedsättning.</p> <p>Öka kompetensen hos bibliotekspersonalen för att stärka och utveckla tillgänglighetsarbetet.</p> <p>Stärkt samverkan mellan biblioteken och mellan bibliotek och andra aktörer för en kvalitet och utveckling av det läsfrämjande arbetet.</p>	<p>Kommuner Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Stödja folkbibliotekens arbete med läsfrämjande genom omvärldsbevakning och kompetensutvecklingsinsatser.</p> <p>Prioritera målgruppen personer med funktionsnedsättning i arbetet med Mediestrategisk plan för BiN.</p> <p>Anordna Dela-lär tillfällen för spridning av folkbibliotekens erfarenheter av arbete med tillgänglighet.</p> <p>Inom det regionala nätverket för bibliotekspersonal som arbetar med tillgänglighet, skapa förutsättningar för att dela kunskap och erfarenheter om arbetet med läsfrämjande och tillgängliga medier.</p> <p>Uppdatera Bemötandeguiden och sprida den till folkbiblioteken.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Antal insatser.</p> <p>Framtagen plan följs upp i Mediegruppen.</p> <p>Antal dela-lär tillfällen och insamling av tips och erfarenheter.</p> <p>Uppföljning inom nätverket.</p> <p>Användningsområde och förändringsarbete.</p>

Digitalt läsfrämjande

Bibblo.se, Norrbottensförfattare och Ung i Norrbotten

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
Unga från 13 år och vuxna.	<p>Bibblo.se ska tillhandahålla och synliggöra folkbibliotekens tjänster, utbud och uppdrag utifrån ett digitalt fokus. Bibblo.se ska särskilt lyfta fram författare, litteratur, film, musik osv. som har anknytning till Norrbotten.</p> <p>Utveckla Norrbottensförfattare för att synliggöra den norrbottniska litteraturen och stärka folkbibliotekens litteraturförmedlande arbete. Vidareutveckla organisationen för Norrbottensförfattare i samverkan med BiN. Norrbottensförfattare ska särskilt lyfta fram norrbottnisk litteratur och författare samt de prioriterade målgrupperna enligt bibliotekslagen.</p> <p>Ung i Norrbotten ska erbjuda en digital plats där unga kan dela läsupplevelser och föra samtal kring litteratur och läsning.</p>	<p>Öka kännedomen om folkbibliotekens digitala tjänster och vara resurser för folkbibliotekens läsfrämjande uppdrag.</p> <p>Bibblo.se ska främja norrbottningarnas intresse för litteratur, läsning och bildning.</p> <p>Norrbottensförfattare ska främja norrbottningarnas intresse för litteratur, läsning och bildning.</p> <p>Ung i Norrbotten ska främja intresset för litteratur, läsning och skrivande bland unga.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter.</i></p> <p>Regionala Återuppta turné till bibliotekspersonal för att berätta om funktioner och möjligheter på Bibblo.se och Norrbottensförfattare. (2024 eller när ny portal är på plats.)</p> <p>Utreda och bygga en ny webbplats för Norrbottensförfattare.</p> <p>Producera och kommunicera författarporträtt på webbresursen Norrbottensförfattare för att synliggöra den norrbottniska litteraturen.</p> <p>Dela Digitekets kurser på Regionbibliotek Norrbottens Facebooksida och i andra kanaler.</p> <p>Annonskampanjer om digitala bibliotekstjänster (Kommunikationsgruppen).</p> <p>Följa upp och utvärdera det regionala temaåret 2023.</p> <p>Skapa aktiviteter och föra dialog med unga på Ung i Norrbotten.</p> <p>Öka kunskapen om Ung i Norrbotten hos bibliotekspersonalen inom BiN.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter.</i></p> <p>Regionala Antal tillfällen.</p> <p>Rapportering inom verksamheten.</p> <p>När ny plattform är på plats.</p> <p>Antal kurser.</p> <p>Rapport till chefsgruppen för BiN.</p> <p>Rapport till chefsgruppen för BiN.</p> <p>Antal aktiviteter.</p> <p>Rapport till chefsgruppen för BiN.</p>

Polarbibblo

Målgrupp	Mål	Syfte	Aktiviteter	Uppföljning
Barn mellan 6–12 år.	Utveckla Polarbibblo för barns berättelser och skapande som resurs för barn i Sverige och i Sápmi på samtliga nationella minoritetsspråk, urfolkets språk och svenska.	Främja barns läsande, skrivande, skapande och språkutveckling genom att erbjuda aktiviteter på webbsursen Polarbibblo för barn i landet och i Sápmi på samtliga nationella minoritetsspråk, urfolkets språk och svenska.	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Polarbibblo bidrar med material till Digiteket.</p> <p>Utveckla innehåll och aktiviteter på finska och romani chib.</p> <p>Samarbeta med Resursbiblioteken i Sverige och andra aktörer för att stärka och utveckla arbetet för de nationella minoritetsspråken och urfolkets språk.</p> <p>Utveckla arbetet med barns berättande via rörlig bild och/eller ljud. Arbeta strategiskt med kommunikation för att nå barn i hela landet och i Sápmi och aktiviteter kopplade till det.</p> <p>Påbörja utredning om ett Polarbibblo på jiddisch.</p>	<p>Kommunala Se nedan i avsnittet <i>Sammanställning av kommunernas läsfrämjandeaktiviteter</i>.</p> <p>Regionala Antal publicerade artiklar och kurser.</p> <p>Rapport lämnas till KB.</p> <p>Löpande rapporter på Polarbibblos verksamhetsmöten.</p> <p>En filmpolicy är upprättad. Rapport till KB. Kommunikationsstrategi för nationella minoriteter är upprättad och arbetas efter.</p> <p>Rapport lämnas till KB.</p>

Sammanställning över kommunernas läsfrämjandeaktiviteter

Läsfrämjande för barn och unga - Barnens första språk

Arvidsjaur:

- Bokstart: Bebisbabbel och bebisdisco.
- Utbildningstillfällen med personal från förskola.

Gällivare:

- Sagostunder med teaterpedagog.

Jokkmokk:

- Författarbesök med kombinerad högläsning som riktar sig till förskolan.

Kiruna:

- Babysång.
- Föräldrareträffar på biblioteket.
- Besök på Öppna förskolan med information om högläsning, språkutveckling och flerspråkighet. Uppföljning: Sker i arbetet med lokal verksamhetsplan.

Luleå:

- Träff med nyblivna vårdnadshavare med information om högläsning och språkutveckling.
- Babysång.
- Sagostund med skapande aktivitet.
- Sagostund för inbjudna förskolor.
- Sagostunder på finska, meänkieli, samiska och engelska.
- Baby på bibblan.

Piteå:

- Bokstart, ordinarie verksamhet.
- Samarbete med BHV: Träffar med föräldragrupper och samtal om vikten av läsning. Bokgåvor till BHV:s väntrum, utdelning av bokstartmaterial samt bokgåva till nyblivna föräldrar.
- Samverkan med Familjens hus och Svenska kyrkans Liten och stor.
- Babysång och babybokprat.
- Bokpåsar till förskolan samt föredrag på olika teman för läsfrämjande för förskolans personal. Förskolegrupper bjuds in till sagostunder och barnteater.
- Öppna sagostunder för allmänheten. Projekt "Börja skolan" i samarbete med förskolan delas böcker ut till alla barn som ska börja förskoleklass. Pedagoger i både förskola och förskoleklass får en lärarhandledning med idéer för hur de kan arbeta med boken.

Övertorneå:

- Bokpåsar i förskola som föräldrar kan låna hem för högläsning. Uppföljning: Sker i samtal med förskolepersonal.

Läsfrämjande för barn och unga - Barn och ungas fortsatta läsning

Haparanda:

- Bokprat och presentation av nya böcker på skolor, låg och mellanstadiet.
- Test av nya metoder med VR-glasögon kopplat till litteratur (Anne Franks dagbok).
- Skrivarworkshop med författare för mellanstadiet. Uppföljning: Antal deltagare samt kontinuerlig utvärdering genom feedback från pedagogerna.

Jokkmokk:

- Författarbesök med tema skrivande för åldrarna 12–16 år och åldrarna 6–9 år samt klasserna 5-6 från sameskolan.

Kiruna:

- Bokklubbar för barn och unga.
- Författarbesök.
- Skrivarworkshop för unga.
- Aktiviteter med fokus på delaktighet. Uppföljning: Antal programtillfällen och antal deltagare.

Luleå:

- Digital bokcirkel.
- Bokklubb för mellanstadiet "NioTretton".
- Bokcirkel.
- Skrivträffar.
- Biblioteksintroduktion för 6-åringar och för årskurs 7.
- Sommarläsning och barnsöndag.
- Bibblis.

Piteå:

- Erbjuder bokprat och andra läsfrämjande aktiviteter till skola.
- Personalen producerar boktipsfilmer som teckenspråk tolkas, och som skickas ut till skolor i Piteå.
- Projektanställd ungdomsbibliotekarie arbetar med att nå målgruppen unga 13-18 år, och arrangerar bland annat författarbesök i samarbete med skolan, bokcirkel för unga och event för målgruppen.
- Närbiblioteken samverkar med lokala aktörer och deltar i event riktade till barn och unga.
- Stadsbiblioteket erbjuder Öppen verkstad för barn i årskurs 2-5 med skapande verksamhet.
- Bokklubb med pyssel och boktips.
- Skrivworkshop med teaterungdomar och författare.

Övertorneå:

- Högläsning och skapande med 3D-pennor.
- Temadagar och pyssel. Uppföljning: Antal besökare.

Läsfrämjande för vuxna och seniorer - Sällanbesökare och uppsökande verksamhet

Haparanda:

- Besök på äldreboenden för högläsning och utlämning av bokdepositioner vid behov samt gemensam läsning i mindre grupp. Uppföljning: Antalet deltagare samt att vara lyhörd gentemot personalens, enhetscheferna och deltagarnas önskemål och förbättringsförslag. Statistik över antalet deltagare samt genom feedback från deltagarna om vald text och metod.

Kiruna:

- Samarbete med Träffpunkten för äldre med besök och boktips.
- Uppstart av *Boken kommer* verksamhet.
- Se över och uppdatera fackavdelningen vad gäller bestånd, hyllplacering och skyltning för att locka en bredare publik.

Luleå:

- Samarbete med äldresupporten, syn-och hörselcentralen samt olika föreningar såsom afasiföreningen.
- Författarbesök och boksläpp.
- Boktips på Instagram via *Biblioteken i Luleå*.
- Boksnaack för vuxna, berätta och presentera böcker.
- Besöka gruppboenden.
- Boken kommer.
- Talbokscafé.
- Digital bokcirkel-ett samarbete mellan Luleå stadsbibliotek och Luleå bokbuss.
- Podcasten Bokspanarna för vuxna.

Piteå:

- Stadsbiblioteket i Piteå erbjuder *Boken kommer*. Böcker levereras hem till dem som inte själva kan ta sig till biblioteket med hjälp av så kallade "litteraturhjältar/personer" som tagit på sig uppdraget att leverera medier. Uppdraget innebär också att dessa personer: pratar med låntagaren om dennes läsintressen och bibliotekspersonalen sammanställer bokkassar. Fika med samtal kring böcker och litteratur, var fjärde vecka.

Övertorneå:

- Pop-up bibliotek på hembygdsgrårdar och utlämning av medier vid behov till dem som inte kan ta sig till biblioteket. Uppföljning: Antalet besökare/deltagare.

Läsfrämjandelyftet - Fortbildning med fokus på barn och unga

Jokkmokk:

- Läsfrämjandeplan och studiebesök för inspiration för skyltning, aktiviteter och arbetsätt.

Kiruna:

- Studiebesök för inspiration kring läsfrämjande programverksamhet.

Luleå:

- Dela-lär mellan personalen, kring tips och kunskap om läsfrämjande via teamskanal.
- Sprida tips och inspiration i månadsbrev samt checka av Digiteket.
- Föreläsning av läsambassadör, Nioosha Shams.
- Föreläsning och fortbildning kring små barns språkutveckling.
- Kvalitetsdag med fokus på läsfrämjande.
- Revidering av läsfrämjandeplan för Biblioteken i Luleå.

Piteå:

- Boktipsfrukostar för personalen via Teams.
- Boktipsfilmer med barnbokstips skickas ut till all personal i Piteå.

Övertorneå:

- Digiteket som kompetensutveckling.

Mångspråk - Barn, unga och vuxna

Haparanda:

- Lättläst bokcirkel för vuxna i samarbete med SFI som sprider information om bokcirkeln. Uppföljning: Antal deltagare samt att följa upp bokcirkelns upplägg i syfte att förändra vid behov.
- Lästävlingar på finska och svenska för barn. Antal deltagande barn samt feedback från deltagarna
- Projekt med Torneå ungdomsverksamhet i syfte att främja läsning genom konstskapande.

Jokkmokk:

- Samarbete mellan biblioteket och svenska kyrkan i en kombination mellan studiebesök och språkcafé.

Kiruna:

- Information om Världens bibliotek och möjlighet att reservera böcker utan kostnad på det egna modersmålet.
- Förnya beståndet på andra språk än svenska för vuxna.
- Ny i Sverige-hyllan ska utvidgas och förbättras.
- Dela ut bokgåva samt information om biblioteket på olika språk.

Luleå:

- Inköp till "Ny i Sverige" hylla.
- Nystart av språkcaféer under hösten 2023, vilket tidigare skett i samarbete med Konsthallen.
- Erbjuder lokal till volontärer för språkträning.
- Skyltning och utställningar.

Piteå:

- Inköp av böcker samt bokgåva till nyfödda på andra språk än svenska.

Övertorneå:

- Har skyltat om *Kompis Sverige*, men ingen arbetsinsats och aktiviteter.

Nationella minoriteter - Barn, unga och vuxna

Kiruna:

- Flerspråkig skyltning i biblioteket (svenska, meänkieli, finska och nordsamiska) för att synliggöra våra förvaltningspråk.
- Uppmärksamma högtidsdagar på olika sätt.
- Skyltar med nya böcker på nationella minoritetsspråk.
- Sprida information om nationella minoriteters rättigheter genom skyltning.
- Program på meänkieli och samiska för barn samt program för vuxna på meänkieli och nordsamiska.

Luleå:

- Inköp av förvaltningspråk: samiska språk, meänkieli och finska.
- Se över möjligheten att köpa in bokcirkelkassar på finska.
- Skyltning och utställningar.
- Skrivfrämjande workshops i samarbete med resurscentrum/skola/ fritidsgårdar.
- Språkcafé för barn och unga.
- Föreläsningar eller workshops i olika ämnen.
- Bokcafé-personal tipsar om nyinköpt litteratur.
- Utåtriktad verksamhet med förskola.

Övertorneå:

- Uppmärksamma nationella minoriteters högtidsdagar.

Tillgänglighet - Barn, unga och vuxna

- Använda Bemötandeguiden inom BiN i det dagliga arbetet.

Kiruna:

- Marknadsföra Legimus i biblioteket, på äldreboenden och till skolan.
- Samarbeta med Resurscenter för vuxna.
- Utbilda personalen kring personer med funktionsnedsättning.

Luleå:

- Kontinuerlig uppföljning av biblioteksmiljön för målgruppen.
- Anställa fler personer med funktionsnedsättningar.

Piteå:

- Funkishylla både för barn och vuxna.
- Bokprat med TAKK.
- Filmande boktips teckenspråkstolkas.

Övertorneå:

- Information om Legimus på till exempel Pop-up bibliotek.

Digitalt läsfrämjande - Bibblo.se, Norrbottensförfattare och Ung i Norrbotten

Temaår Digitalisering 2023:

- Presentera Biblioteken i Norrbottens digitala tjänster i biblioteksrummet.

Kiruna:

- Marknadsföring av tjänster.

Luleå:

- Podden Bokspanarna.

Övertorneå:

- Marknadsföring av tjänster.

Polarbibblo

Kiruna:

- Marknadsföring av tjänsten.

Piteå:

- Information om Polarbibblo för låg- och mellanstadiet.
- Alla bibliotek lyfter fram aktiviteter som är aktuella på Polarbibblo, på biblioteket och i sociala medier.

Övertorneå:

- Marknadsföring av tjänsten.